

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکز

دانشکده هنر و معماری / گروه ارتباط تصویری

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش: ارتباط تصویری

عنوان:

نشانه شناسی در هنر حرکات موزون آذربایجان

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر آریان پور

استاد مشاور:

جناب آقای دکتر پویان

پژوهشگر:

معصومه عتیق

زمستان ۱۳۸۹

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب معصومه عتیق دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجویی ۸۷۰۰۰۲۹۸۱۰۰ در رشته ارتباط تصویری که در تاریخ ۸۹/۱۱/۲۳ از پایان نامه خود تحت عنوان : نشانه شناسی در هنر حرکات موزون آذربایجان با کسب نمره ۱۸ و درجه عالی دفاع نموده ام بدینوسیله متعهد می شوم:

۱- این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و ...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه های موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام.

۲- این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاهها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

۳- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هرگونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و ... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

۴- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدارک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی: معصومه عتیق

تاریخ و امضا:

بسمه تعالی

در تاریخ: ۸۹/۱۱/۲۳

دانشجوی کارشناسی ارشد خانم/ آقای معصومه عتیق از پایان نامه خود دفاع نموده و با نمره ۱۸

تمام به حروف هجده و با درجه عالی مورد تصویب قرار گرفت .

امضاء استاد راهنما

بسمه تعالی

دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران مرکزی

دانشکده هنر و معماری

XX

(این چکیده به منظور چاپ در پژوهش نامه دانشگاه تهیه شده است)

نام واحد دانشگاهی: تهران مرکزی	کد: ۱۰۱	کد شناسایی پایان نامه: ۱۰۱۶۰۱۰۴۸۸۱۰۰۲
عنوان پایان نامه: نشانه شناسی در هنر حرکات موزون آذربایجان		
نام و نام خانوادگی دانشجو: معصومه عتیق	تاریخ شروع پایان نامه: ۸۸/۱۲/۱۲	تاریخ اتمام پایان نامه: ۸۹/۱۱/۲۳
شماره دانشجویی: ۸۷۰۰۰۲۹۸۱۰۰	رشته تحصیلی: ارتباط تصویری	
استاد / استادان راهنما: جناب آقای دکتر آریان پور استاد / استادان مشاور: جناب آقای دکتر پویان		
آدرس و شماره تلفن: تبریز - چهار راه عباسی - خ رجایی - کوچه شهید پورحسین - پ ۶ - ط سوم تلفن: ۰۹۱۲۱۰۷۵۵۰۷		
چکیده: رقص، غایت و نهایت احساس انسان است که به وسیله ی "حرکت" بیان می شود. و رقص های آذربایجان، از زیباترین و با احساس ترین رقص های جهان می باشد. تنوع رقص در آذربایجان بی نظیر است. بیش از ۱۹۰ نوع رقص فولکلور کاملاً متمایز وجود دارد که با توجه به تقسیمات بسیار متفاوت آنها، شمار این رقص ها بسیار بیشتر می گردد. حرکات رقص به دو بخش عمده تقسیم می شود: حرکات مخصوص مردانه و زنانه. رقص های مردانه، اکثراً از مبارزه ها و شجاعت های مردان این دیار گرفته شده است، که هنر و ظرافت و چابکی به کار رفته در آنها، بیننده را به شدت مجذوب می نماید. و رقص های زنان اغلب از متن زندگی و کارهای مربوط به آن برگرفته شده است. و با روحیه ی لطیف زنان آذربایجان درمیخته و تبدیل به هنری بسیار سرزنده و باطراوت گشته اند. رقص مردان، اکثراً بر پایه ی حرکات پا استوار است و اساس حرکات، در رقص زنان، بر حرکات دست پایه گذاری شده اند. که علت آن، تفاوت دنیا و مسولیت زنان و مردان می باشد. مردان از زمان تمدن های اولیه ی بشر، همواره به جنگ و گریز در طبیعت، شکار و کشاورزی و نظایر آن پرداخته اند. و زنان، مسؤل کارهای خانه و یا کمک به برداشت محصول و سایر کارهایی که با دست انجام می شود، گشته اند. پرش ها و جهش های تند و مکرر، روی زانو افتادن ها و سایر حرکات قدرتی، بر خلاف رقص مردانه، در رقص بانوان وجود ندارد. و حتی گاه خطا و تلقی می گردد. اما حرکات نرم و لطیف مانند "چپله مه" و "سوزمه" مخصوص رقص زنان می باشد. در این تحقیق، سعی شده است رقص های آذربایجان معرفی گردیده، و به صورت مجموعه ای همراه با تصاویر و تعاریف، ارائه گردد. و با توجه به زندگی های پر از فشار و تنش امروزی دنیا، جایگاه رقص، به عنوان شاخه ای از هنرهای متعالی بشر، در زندگی و نیز قدرت ایجاد تعادل و آرامش آن، بازگو و یادآوری گردد. برای این منظور، تحقیق هم به صورت کتابخانه ای و هم میدانی و مصاحبه با صاحب نظران در این زمینه، انجام شده و برای درک بیشتر مطالب، از عکاسی و تهیه فیلم کمک گرفته شده است. و نتایج این تحقیق به صورت زیر ارائه می گردد: ۱- جایگاه رقص در میان فرهنگ های مختلف دنیا، بسیار مهم و بی بدیل است ۲- با توجه به گستردگی و تنوع رقص های آذربایجان، معرفی و توضیح این رقص ها لازم بود. ۳- بسیاری از رقص های آذربایجان، ریشه در آیین و سنت های مردم آذربایجان دارند و نوع زندگی و باورها، با این هنر ارتباط مستقیم دارد. ۴- با توجه به طبقه بندی موضوعی رقص های آذربایجان، مانند رقص های فولکلور و جدید و نیز انواع رقص های بزمی، مردمی، جنگی، محفلی و ... نتیجه می گیریم که مردم در هر دوره به توجه به نیازها و وقایع آن دوران به ابداع یا اجرای این هنرها می پرداخته اند. ۵- حرکات رقص به دو گروه حرکات مخصوص بانوان و مردان تقسیم می شود و این تقسیم بر حسب نوع مسولیت خانم ها و آقایان در زندگی می باشد. ۶- بسیاری از رقص های شناخته و معرفی شده، هم اکنون نیز وجود دارند و تنها عده ی معدودی از آنها به فراموشی سپرده شده است.		

نظر استاد راهنما برای چاپ در پژوهش نامه دانشگاه مناسب است تاریخ و امضا

مناسب نیست

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول: کلیات طرح
۲	۱-۱ بیان مساله
۲	۲-۱ هدفهای تحقیق
۳	۳-۱ اهمیت موضوع تحقیق و انگیزش انتخاب آن
۳	۴-۱ سوالات و فرضیه های تحقیق
۳	۵-۱ مدل تحقیق
۴	۶-۱ تعاریف عملیاتی متغیرها و واژه های کلیدی
۴	۷-۱ روش تحقیق
۵	۸-۱ محدودیت ها و مشکلات تحقیق

فصل دوم: مطالعات نظری

۷	مقدمه
۹	۲-۱ رقص
۱۱	۲-۲ واژه شناسی رقص
۱۲	۲-۳ رقصنده
۱۲	۲-۴ انواع هنر رقص
۱۳	۲-۵ طبقات رقص
۱۴	۲-۶ قدرت رقص
۱۵	۲-۷ زبان رقص

- ۱۶ ۸-۲ رقص و موسیقی
- ۱۷ ۹-۲ جایگاه رقص در جامعه متمدن
- ۱۷ ۱۰-۲ رقص محلی
- ۱۸ ۱۱-۲ افواید رقصهای فولکلوریک
- ۱۹ ۱۲-۲ رقص فولکلور در ایران
- ۲۰ ۱۳-۲ رقص در فرهنگ های مختلف جهان
- ۲۱ ۱۴-۲ رقص در مصر باستان
- ۲۷ ۱۵-۲ رقص در میان عبرانیان باستان
- ۳۰ ۱۶-۲ رقص در یونان باستان
- ۳۵ ۱۷-۲ انواع رقص در یونان
- ۳۸ ۱۸-۲ رقص در روم باستان
- ۶۴ ۱۹-۲ رقص در ایران
- ۶۲ ۲۰-۲ مختصری از تاریخ رقص آذربایجان
- ۶۵ ۲۱-۲ حرکات موزون فولکلوریک آذربایجان
- ۶۷ ۲۲-۲ باس در رقص آذر بایجان
- ۷۰ ۲۳-۲ رقص های آذربایجان
- ۷۱ ۲۴-۲ لیست انواع رقص در آذر بایجان

فصل سوم: کار عملی

- ۱۰۹ ۱-۳ وب سایت چیست؟
- ۱۲۱ ۲-۳ طراحی وب سایت

فصل چهارم: نتیجه گیری

۱۳۲ مقدمه

۱۳۳ ۱-۴ نتیجه گیری

۱۳۴ منابع و مآخذ

فهرست تصاویر

صفحه	عنوان
۸	تصویر ۱-۲
۲۳	تصویر ۲-۲
۳۰	تصویر ۳-۲
۴۵	تصویر ۴-۲
۴۶	تصویر ۵-۲
۴۷	تصویر ۶-۲
۴۸	تصویر ۷-۲
۴۸	تصویر ۸-۲
۴۹	تصویر ۹-۲
۵۰	تصویر ۱۰-۲
۵۱	تصویر ۱۱-۲
۵۲	تصویر ۱۲-۲
۵۳	تصویر ۱۳-۲
۵۴	تصویر ۱۵-۲
۵۵	تصویر ۱۶-۲
۵۵	تصویر ۱۷-۲
۵۵	تصویر ۱۸-۲
۵۶	تصویر ۱۹-۲

٥٨	تصویر ٢-٢٠
٥٨	تصویر ٢-٢١
٥٩	تصویر ٢-٢٢
٦٠	تصویر ٢-٢٤
٦١	تصویر ٢-٢٥
٦١	تصویر ٢-٢٦
٦٢	تصویر ٢-٣٠
١٢٢	صویر ٣-١
١٢٣	تصویر ٣-٢
١٢٤	تصویر ٣-٣
١٢٥	تصویر ٣-٤
١٢٦	تصویر ٣-٥
١٢٧	تصویر ٣-٦
١٢٨	تصویر ٣-٧
١٢٩	تصویر ٣-٨
١٣٠	تصویر ٣-٩

فصل اول
کلیات طرح

۱-۱ بیان مساله

با توجه به این که سنت ها، باورها و هنرها، تأثیرگذار و تأثیر پذیر هستند و به عنوان پدیده هایی سیال، دست خوش تغییر می گردند، لذا برای حفظ هنرها و سنت های بشری، باید سعی شود آنها را ثبت و حفظ کرد.

همچنین باید هنر های موجود کالبد شکافی شوند و انواع کارکردها، درون مایه ها و ریشه های آنها مورد بررسی قرار گیرد. با توجه به وجود رقص های بسیار متعدد و خاص در آذربایجان و تأثیر نگرش ها و باورهای مردم نسبت به آنها، در نظر گرفتن معیارهای مباحث نشانه شناسی و مردم شناسی، ثبت و ضبط این هنر را میسر خواهد ساخت. چرا که دانستن چیستی و چرایی هنرهای مختلف، راه را برای کشف و باور نمودن بسیاری از ارزش های انسانی فراموش شده باز خواهد نمود.

۲-۱ اهداف تحقیق

- ۱- معرفی انواع رقص آذربایجان
- ۲- ارائه ی مجموعه ای مستند، همراه با تصاویر و تعاریف به نحوی که سندیت و رسمیت رقص های آذربایجان را نشان دهد.
- ۳- بررسی تأثیر و تأثر هنر رقص با نوع زندگی و سنت ها و باور های مردم

۴- در این تحقیق سعی می شود با معرفی رقص های آذربایجان به عنوان شاخه ای از هنر های متعالی بشری، به تأثیر و تغییرات آنها پرداخته شود و با توجه به نوع زندگی امروزی بشر که سرشار از فشارهای روانی و استرس می باشد، جایگاه رقص در زندگی و قدرت آن در ایجاد تعادل و آرامش انسان بازگو و یادآوری گردد.

۱-۳ اهمیت موضوع تحقیق و انگیزش انتخاب آن

با توجه به این که هنر حرکات موزون ارتباط مستقیمی با انسان دارد و ادامه ی حیات آن بر پایه ی حدس و گمان ها میسر نمی باشد، اهمیت و ضرورت بررسی، شناخت و ریشه یابی رقص های آذربایجان مورد توجه قرار گرفت. همچنین گویاتر کردن فرهنگ و هنر آذربایجان و بسط و نشر آن با ذکر هنر ها و نقش آنها در زندگی انسان راهی است برای بیان ناگفته ها.

۱-۴ سوالات و فرضیه های تحقیق

- ۱- آیا رقص های آذربایجان نیازی به ثبت و توضیح دارند؟
- ۲- آیا رقص های آذربایجان جنبه ی جداگانه ای با دیگر رقص ها دارند؟
- ۳- ریشه های حرکات موزون در عقاید و باور های اقوام گوناگون وجود دارد.
- ۴- نوع زندگی و باور ها و سمبل ها با رقص آذربایجان ارتباط دارد.

۱-۵ مدل تحقیق

این تحقیق هم به صورت کتابخانه ای و هم میدانی و نیز مصاحبه با صاحب نظران در این زمینه، انجام شده و برای درک بیشتر مطالب، از عکاسی و تهیه فیلم کمک گرفته شده است.

۱-۶ تعاریف عملیاتی متغیرها و واژه های کلیدی

نشانه شناسی:

علم مربوط به نظامهای نشانه ای است؛ به معنی شناخت روشهای ارتباطی فردی و گروهی به مدد نشانه های فرهنگی. شاخه ای از این علم با عنوان نشانه شنای گرافیک، به شناخت قوانینی می پردازد که بر ساختار زبان بصری در تصویرهای دوبعدی حاکم اند.

علم نشانه شناسی با نظریه های فردینان دسوسور-زبان شناس سویسی-پا گرفت. و سپس به خصوص توسط رلان بارت- نویسنده ی فرانسوی-در زمینه های نقد و زیبایی شناسی گسترش یافت.

حرکات موزون یا رقص :

رقص یا دست افشانی (واژه پارسی آن) معمولاً به حرکت های انسان که برای بیان یک حالت انجام می گیرد گفته می شود. رقص می تواند در یک محیط اجرایی، روحانی یا اجتماعی اجرا شود. واژه رقص همچنین برای نشان دادن جنبش های موزون و ترازمند جانداران و اشیاء دیگر به کار می رود مانند رقص برگ ها، رقص در جانوران یا رقص باد...

۱-۷ روش تحقیق

در این تحقیق، سعی شده است رقص های اذربایجان معرفی گردیده، و به صورت مجموعه ای همراه با تصاویر و تعاریف، ارائه گردد. و با توجه به زندگی های پر از فشار و تنش امروزی دنیا، جایگاه رقص، به عنوان شاخه ای از هنرهای متعالی بشر، در زندگی و نیز قدرت ایجاد تعادل و آرامش آن، بازگو و یادآوری گردد. برای این منظور، تحقیق هم به صورت کتابخانه ای و هم میدانی و مصاحبه

با صاحب نظران در این زمینه، انجام شده و برای درک بیشتر مطالب، از عکاسی و تهیه فیلم کمک گرفته شده است.

۸-۱ محدودیت ها و مشکلات تحقیق

به دلیل این که در جوامع مختلف، نوع نگرش به موضوعات گوناگون، از جمله هنر، متفاوت است و ممکن است تحت تاثیر بعضی نگرش ها و محدودیت ها قرار گیرد، لذا امکان دسترسی به منابع گسترده، وجود نداشت. و بیشتر اطلاعات لازم از طریق ارتباط و آشنایی با گروه های فعال در ایران و مخصوصا کشور اذربایجان و نخجوان به دست آمد. همچنین در این تحقیق، برای تهیه ی عکس ها با عدم همکاری و موافقت روبه رو بودیم و عده ی معدودی حاضر به همکاری بودند.

فصل دوم

مطالعات نظری

مقدمه

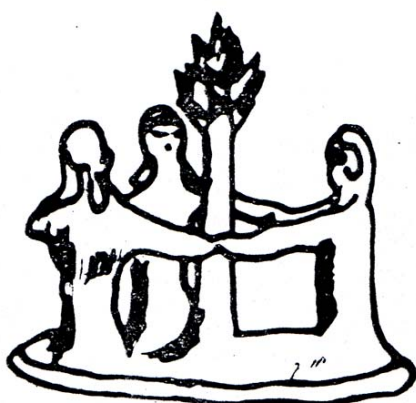
آدمیان از نهاد خود و بر پایه سرشت طبیعی خویشتن، هنگام احساس شادی و خوشحالی فراوان، در اندامهای خود حرکت و جنبشی حس می کنند و بی اختیار به جست و خیز می پردازند و فریادها و قهقهه های شادمانه از ته دل برمی کشند.

نه ما، نه نیاکان ما و نه آن آدمیان نخستین که در غارها می زیستند، هیچگاه از این پادکار (عکس العمل) طبیعی و سرشتی، بی بهره نبوده ایم، و آدمیان در هر جا و در هر حال، بهنگام احساس خوشی و لذت فراوان به جنبش و چرخش و جست و خیز برخاسته اند.

گروهی از دانشمندان رشته مردم شناسی و دانش های اجتماعی، برآنند که اجتماع، همین جنبش ها و جست و خیزهای سرشتی و انفرادی را تبدیل به پایکوبی ها و دست افشانی های موزون دسته جمعی و فریادهای ناشی از نشاط و سرور را تبدیل به آواز و سرود کرده است.

گردآوری محصول، آماده کردن و بدست آوردن فرآورده های گوناگون، همواره برای مردم، چه شهرنشین و چه بیابانگرد، از روزگاران بسیار باستان، دارای ارج فراوانی بوده و هست، و آدمیان نخستین و دوره های پیش از تاریخ، بر بنیاد نیازها و چگونگی سرزمین هایی که در آنها بسر می برده اند، چه شکار کنندگان، چه کشاورزان، در آن هنگام که شکاری کلان و فربه به چنگ می آوردند و یا از کشتزار خود، فرآورده های فراوانی برمی داشتند، آن چنان شادی و خوشی به تک تک افراد قبیله ها و خاندانها روی می آورد که همگی، خواه ناخواه، به جست و خیز برخاسته، دست به دست یکدیگر داده، به گرد آنچه بدست آورده بودند، به پایکوبی و دست افشانی می پرداختند (تصویر شماره ۱). و در همین جست و خیزها و پایکوبی های همگانی بود که از یکنواختی جنبش ها و جستن های

آنان «ضرب» و «وزن» (ریتم) پدیدار گردیده، دوباره برای یکی ساختن جنبش ها و پایکوبی ها بکار گرفته شد

پیکره شماره ۲

تصویر شماره ۱-۲

ضرب و وزن را نخست با کف زدن و نواختن دستها به تن و پاها و کوبیدن دوچوب به یکدیگر و سرانجام با زدن کنده های توخالی و طبل و دهل، نگاه داشته، توالی و توازن دست افشانی ها و پایکوبی ها را حفظ می کردند.

با پدیداری «ریتم»، رقص و پایکوبی، شامل جنبش های موزونی شد که در آن اندامهای گوناگون تن آدمی، هم آهنگ با یکدیگر، به حرکت درآمده، خواستها و هیجانهای ویژه یی را بازگو و حالهای روحی معینی را بیان می کردند، از این رو رقص و پایکوبی ها در میان مردمان دوره های باستانی و نوین، معنی و مفهوم و صورتهای گوناگونی از: ورزشی و جنگی، جذبه و مذهبی، تقلیدی و نمایشی، تفریحی و شهوانی، بخود گرفته، کم و بیش در میان همه مردمان جهان این دوره های دگرگونی و تکامل را پشت سر نهاده است.

در میان مردم روزگاران باستان، دامنه حرکت‌هایی که در رقص بکار گرفته می شد، بسیار فراخ بود، آن چنانکه، همه بخشها و اندامهای تن آدمی، از سرو گردن و سینه و پشت و پاها و بازوان و دستها و انگشتان و عضله های چهره و چشم و ابرو و مو، همه به بازی گرفته می شد و با هر یک از آنان به نوبت در میدان رقص، منظور و معنی های ویژه یی نمایانیده می شد.

رقصیدن و پدیدار ساختن جنبشهای یکنواخت و موزون و سنجیده در نخستین توده های مردم نامتمدن و نیمه متمدن، محرک کارها و حرکت‌های دسته جمعی و در نتیجه زاینده هم‌آهنگی و یگانگی افراد قبیله ها و خاندانها بود و چون همین یگانگی در کارهای مادی، یگانگی های معنوی را برمی انگیخت، از این رو خواستار فراوان داشت و بخش بزرگی از کار و کوششهای آنان را فرا می گرفت، چنانکه بسیاری از کارها از نیایش خدایان و پرستش چیزهای مقدس و جشنها و عروسیها و عزایها و طلب ها و بیم و امیدها با رقص توأم بود. و به گفته یک دانشمند مردم شناس: «آنچه که امروزه بنظر ما بازی و تفریح بشمار می رود، برای مردمان ابتدایی یک امر جدی بوده، آنها هنگامی که به رقص برمی خاستند، تنها قصدشان خوش گذرانی نبوده، بلکه می خواستند، به طبیعت و خدایان چیزهای مفید بیاموزند یا تلقین کنند و بوسیله رقص طبیعت را به خواب مغناطیسی درآورده و به زمین دستور دهند تا حاصل خوبی ببار آورد».

کوتاه سخن آنکه، چون رقص برآستی معنای گسترده تفریح و پدیدآورنده سرور و شادی و لذت است، پس در هر جا آدمی بوده، لذت و شادابی بوده، رقص نیز بوده است و ما در ریشه ها و بنیادهای تمدن و فرهنگ هر مردمی در جهان، حتی در وحشی ترین و ابتدایی ترین آنها، رقص را به گوناگونی و فراوانی می بینیم و جا دارد بگوییم که هیچ هنری نیست که بهتر و بیشتر از رقص و رقصیدن، ویژگیهای مردم جهان را نشان دهد.

۲- ارقص

رقص یا دست افشانی (واژه پارسی آن) معمولاً به حرکت‌های انسان که برای بیان یک حالت انجام می‌گیرد گفته می‌شود. رقص می‌تواند در یک محیط اجرایی، روحانی یا اجتماعی اجرا شود. واژه^۴ رقص همچنین برای نشان دادن جنبش‌های موزون و ترازمند جانداران و اشیاء دیگر به کار می‌رود مانند رقص برگ‌ها، رقص در جانوران یا رقص باد...

رقص یکی از هنرهای هفتگانه به شمار می‌آید. برخلاف برخی از فعالیت‌های انسان آغازین مانند ساخت ابزارهای سنگی، شکار، نقاشی در غار و غیره، رقص هیچ نوع جسم فیزیکی از خود به جای نمی‌گذارد. بنابراین صحبت کردن درباره زمان ورود رقص به فرهنگ بشر غیرممکن است. با این وجود، قطعاً رقص بخش مهمی از مراسم، تشریفات، جشن‌ها و سرگرمی بدوی ترین تمدن‌های بشر بوده است. باستان شناسی ردپاهایی از رقص را در دوران قبل از تاریخ از جمله در نقاشی‌های مقبره‌های مصری در حدود ۳۳۰۰ پیش از میلاد و نقاشی‌های پناهگاه صخره‌ای بیمبتکا در هند نشان می‌دهد.

یکی از بدوی ترین کاربردهای سازمان‌یافته رقص در بازگویی نمایشی داستان‌های اساطیری بوده است. در واقع قبل از معرفی زبان‌های نوشتاری، رقص یکی از روش‌های اصلی انتقال این داستان‌ها از نسلی به نسل دیگر بود.

یک کاربرد اولیه دیگر رقص، استفاده از آن به عنوان مقدمه نشئگی حالات خلسه در آداب شفا دهنده بوده است. هنوز هم در فرهنگ‌های جنگل بارانی برزیل و صحرای کالاهاری برای این کار از رقص استفاده می‌شود. منشأ رقص‌های شیطان سریلانکا به دوران بسیار کهن قبایل بومی و «یاکا»ها (شیاطین) برمی‌گردد. طبق افسانه‌های سریلانکایی، رقص‌های کندیان به ۲۵۰۰ سال قبل بر می‌گردند و مربوط به یک مراسم جادویی هستند که طلسم یک شاه افسون را شکست.

۲-۲ واژه شناسی رقص

اکثر عالمان در جهت ریشه یابی و منشا این واژه (رقص) دست به قلم زده و نظرات خود را اعلام داشته اند . خواه لغت شناسان (ائتیمولوگ های) عرب ، فارس و یا ترک زبان اکثراً منشا این واژه را زبان عربی دانسته اند . لغت نامه نویس مشهور فارس زبان (مرحوم) دهخدا با اتکا به لغتنامه نویسان قبل از خود واژه رقص را واژه ای عرب حساب کرده و نوشته است : رقص یعنی پویه دویدن، جنبیدن ، درخشیدن سراب ، جوشیدن می ، مست کردن ، بازی کردن....

بنا بر تحقیقات ، این واژه عربی نبوده بلکه در اصل واژه ای لاتین می باشد . واژه رقص یعنی (RE+ACTiO REAK&Ia) اکسیا = اکشن = فعال : کار ، عمل ، تاثیر و پیشوند ((RE)) هم در معنای : برعلیه و ضد می باشد . بنابراین واژه رقص عکس العملی است در جواب حرکت و فعالیت . برآستی هم اینگونه است . اعمال و حرکاتی را انسان در مقابل نیروهای ماورا الطبیعه ، الهه ها ، موجودات نیرومند از خود نشان می دهد . پس واژه رقص همان شکل معرب واژه لاتین آسیا می باشد .

در زبان ترکی علاوه بر اصطلاحاتی مثل "رقص" و "دانس" واژه ی "اویون" و "اویناماق" کاربرد وسیع تری دارد. اویون هم معنی رقص و هم معنی بازی میدهد.

بنا بر این در زبان ترکی برای رقص و بازی از یک اصطلاح استفاده می شود. لذا این دو عنصر، کاملاً با هم ارتباط دارند. و همانطور که بازی معنای وسیع تری از تفریح و سرگرمی دارد به کار بردن واژه رقص نیز به معنی سرگرمی و خوشگذرانی اشتباهی بزرگ میباشد.